

Fenomenologická metoda

Je otázka, zda lze o „fenomenologii“ mluvit jako o „pouhé“ metodě; většina fenomenologů (včetně jejího zakladatele) usilovala a usiluje, aby fenomenologie byla filosofií, tj. celou filosofií. Problém pak spočívá v tom, zda tu „celou filosofii“ nechtějí redukovat na fenomenologii, což by bylo nutno tvrdě kritizovat, neboť pak by šlo o degradaci a vlastně ztrátu filosofie jako takové (v klasickém pojetí). Druhý, opačný problém by pak spočíval v tom, že pouhá metoda, tj. v tomto případě fenomenologická metoda, by měla být rozšířena a prohloubena na filosofii v plném rozsahu, takže sama filosofie by byla chápána jako metoda. Pak by ovšem výsledkem bylo vlastně něco podobného, totiž zpochybnění filosofie jakožto filosofie, neboť filosofie by pak opět byla redukována (právě na jakousi metodu). Pokud tedy chceme mluvit legitimně o fenomenologické metodě a budeme se pokoušet ji vymezit ve vztahu k filosofii, tedy také jako metodu filosofickou, jinak řečeno: jednu z filosofických metod. Fenomenologická metoda by pak byla buď metodou výhradně filosofickou, takže její aplikace by se nikdy bez nějaké asistence a podpory filosofie nemohla obejít, nebo by i pro filosofii představovala jen jakýsi nástroj (*organon*), použitelný v zásadě i bez filosofie (resp. bez filosofie, která by sama byla již nějak proměněna užíváním tohoto „nástroje“). V takovém případě by mohly fenomenologické metody a fenomenologických postupů dobře využívat i obory vysloveně vědecké (v pojetí, které vědy, zejména přírodní, chápe jako na filosofii nezávislé a od filosofie oddělitelné).

(Písek, 100221-1.)